

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
OLIMPIADA DE ISTORIE
ETAPA NAȚIONALĂ
Oradea, 2015
Clasa a X-a

- **Ambele subiecte sunt obligatorii.**
- **Subiectele se tratează pe foi separate.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru este de trei ore.**

Subiectul I (40 puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A.„[Congresul Continental întrunit în 10 mai 1775] a format o armată continentală și i-a încredințat comanda lui George Washington. (...) De acum înainte, independența este câștigată, în fapt, chiar înainte de a fi revendicată. Mișcarea de idei și exprimarea lor într-un text vor ajunge din urmă realitatea cu un an mai târziu, odată cu *Declarația de Independență* (4 iulie 1776). Acest text (...), fundamentează juridic insurecția și enunță un sistem de valori la care se vor referi toți oamenii de stat. Ea constituie chiar și în zilele noastre fondul filosofiei politice a poporului american. *Declarația de Independență* se compune, în principal, dintr-o trecere în revistă a plângerilor formulate de colonii împotriva Angliei, dar marchează, de asemenea, o dată importantă în istoria universală. Înainte de *Declarația Drepturilor Omului și Cetățeanului* și pentru prima oară în lume o națiune proclamă solemn o serie de principii fundamentale. (...)

Revoluția americană anunță astfel și anticipează toate mișcările de independență colonială. Ea sădește în mentalitatea americană reflexul anticolonialist. (...) Pe de altă parte, se află la originea valului revoluționar care, reluat și amplificat de Revoluția franceză, va înlătura, de-a lungul epocilor, toate regimurile constituite până la Revoluția din 1917.”

(René Rémond, *Istoria Statelor Unite ale Americii*)

B.„Cauzele interne pe termen lung ale Revoluției franceze pot fi urmărite în contextul ascensiunii monarhiei la dimensiunea ei absolutistă și al crizei acesteia după eșecul pretențiilor hegemonice europene (1713/1714). (...) Marii nobilimi îi era interzisă (...) activitatea economică directă, ca fiind contrară rangului. Ludovic al XIV-lea o va lipsi și de ultimele funcții sociale, legate de rolul tradițional de clasă conducătoare la nivel regional. El va obliga astfel nobilimea să fie prezentă în permanență la curtea regală, făcând-o complet dependentă de rege: nobilimea va deveni aproape parazitară – ea va avea doar privilegii, fără a desfășura o activitate corespunzătoare (administrativă sau de altă natură) pentru societate.(...)”

Printre premisele europene ale Revoluției franceze se numără acumularea primară de capital și începuturile industrializării, prelungirea unor efecte negative ale Contrareforme, Revoluția engleză (1640-1660, 1688/1689), iluminismul și raționalismul, războaiele hegemonice europene și, în ultimă instanță, efectele inverse ale republicanismului american asupra Franței absolutiste. (...)

Revoluția glorioasă (1688/1689) își va pune amprenta [asupra Franței] prin vocația sa constituționalistă, care prin idealizarea de către intelectualii francezi (Voltaire, Montesquieu) va evolua către iluminismul politic. Iluminismul nu va susține sub nicio formă revoluția sau republica, însă prin critica dezvoltată la adresa monarhiei absolute va deschide calea, în ultimă instanță, chiar prin Rousseau teoriei contractului social.”

(I.Geiss, *Istoria lumii*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Selectați, din sursa A, două argumente, care susțin influența exercitată de Revoluția americană asupra organizării politice ulterioare. **6 puncte**
2. Menționați, pe baza sursei B, două cauze sociale interne ale Revoluției franceze. **8 puncte**
3. Formulați o opinie referitoare la elementele de continuitate între Revoluția engleză - iluminism - Revoluția franceză și selectați ca argumente două informații din sursa B. **8 puncte**
4. Formulați o opinie referitoare la *Declarația de Independență* și selectați ca argumente două informații din sursa A. **8 puncte**
5. Prezentați o deosebire dintre consecințele sociale ale Revoluției americane și respectiv, ale Revoluției franceze. **5 puncte**
6. Prezentați o asemănare între organizarea politică a S.U.A. și a Angliei din secolul al XVIII-lea, în afara celor la care se referă sursele A și B. **5 puncte**

Subiectul al II-lea (50 de puncte)

Elaborați, în aproximativ patru-cinci pagini, o sinteză referitoare la ***Europa în contextul relațiilor internaționale din secolul al XIX-lea și prima jumătate a secolului al XX-lea***, având în vedere:

- menționarea a două consecințe ale Congresului de la Viena în evoluția relațiilor internaționale din Europa Occidentală în prima jumătate a secolului al XIX-lea;
- precizarea unui fapt istoric referitor la Problema Orientală în perioada 1800-1840 și menționarea a două consecințe ale acestuia pentru organizarea politică a Țărilor Române;
- prezentarea unei deosebiri și a unei asemănări între faptele istorice desfășurate în anul 1848 în spațiul românesc, respectiv în Europa Occidentală;
- prezentarea unei consecințe a constituirii statelor naționale asupra relațiilor internaționale din a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- menționarea unei consecințe a constituirii statelor multinaționale pentru evoluția relațiilor internaționale de la începutul secolului al XX-lea;
- formularea unei opinii referitoare la acțiunile regimurilor democratice în cadrul relațiilor internaționale în perioada interbelică și susținerea acesteia prin două argumente istorice.

Notă !

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, susținerea unui punct de vedere cu **argumente istorice** (coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.

Total test 90 de puncte.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Total 100 de puncte.

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
OLIMPIADA DE ISTORIE
ETAPA NAȚIONALĂ

Oradea, 2015

Clasa a X-a

BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE

NU SE ACORDĂ PUNCTAJ INTERMEDIAR!

SUBIECTUL I:

Subiectul I (40 de puncte):

1. **Câte 3 puncte** pentru selectarea, din sursa A, a oricăror două argumente, care susțin influența exercitată de Revoluția americană asupra organizării politice ulterioare;
(3px2=6p)
2. **Câte 4 puncte** pentru menționarea, pe baza sursei B, a oricăror două cauze sociale interne ale Revoluției franceze.
(4px2=8p)
3. **4 puncte** pentru formularea oricărei opinii referitoare la elementele de continuitate între Revoluția engleză - iluminism - Revoluția franceză;
Câte 2 puncte pentru selectarea ca argument a oricăror două informații din sursa B; (2px2=4p)
4. **4 puncte** pentru formularea oricărei opinii referitoare la *Declarația de Independență*;
Câte 2 puncte pentru selectarea ca argument a oricăror două informații din sursa A; (2px2=4p)
5. **2 puncte** pentru menționarea oricărei deosebiri dintre consecințele sociale ale Revoluției americane, respectiv ale Revoluției franceze.
3 puncte pentru prezentarea deosebirii menționate, prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici;
1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la deosebirea menționată;
6. **2 puncte** pentru menționarea oricărei asemănări între organizarea politică a S.U.A. și a Angliei din secolul al XVIII-lea, în afara celor la care se referă sursele A și B ;
3 puncte pentru prezentarea asemănării menționate, prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici;
1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la asemănarea menționată;

Subiectul al II-lea (50 puncte)

40 puncte pentru informația istorică, distribuite astfel:

- Câte 3 puncte** pentru menționarea oricăror două consecințe ale Congresului de la Viena în evoluția relațiilor internaționale din Europa Occidentală în prima jumătate a secolului al XIX-lea;
(3px2=6p)
 - 2 puncte** pentru precizarea oricărui fapt istoric referitor la Problema Orientală în perioada 1800-1840;
 - Câte 3 puncte** pentru menționarea oricăror două consecințe ale faptului istoric precizat pentru organizarea politică a Țărilor Române;
(3px2=6p)
 - Câte 2 puncte** pentru menționarea oricărei deosebiri, respectiv asemănări între faptele istorice desfășurate în anul 1848 în spațiul românesc, respectiv, în Europa Occidentală;
(2px2=4p)
 - Câte 3 puncte** pentru prezentarea deosebirii, respectiv asemănării menționate, prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea câte unui exemplu/ a unei caracteristici;
(3px2=6p)
- Câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la asemănarea, respectiv deosebirea menționate;

-2 **puncte** pentru menționarea oricărei consecințe a constituirii statelor naționale asupra relațiilor internaționale din a doua jumătate a secolului al XIX-lea;

3 **puncte** pentru prezentarea consecinței menționate, prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici;

1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la consecința menționată;

-3 **puncte** pentru menționarea oricărei consecințe a constituirii statelor multinaționale pentru evoluția relațiilor internaționale de la începutul secolului al XX-lea;

-2 **puncte** pentru formularea oricărei opinii referitoare la acțiunile regimurilor democratice în cadrul relațiilor internaționale din perioada interbelică;

Câte 3 puncte pentru pentru susținerea punctului de vedere formulat printr-un argument istoric – prezentarea oricărui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că*etc.) și concluzia (*așadar, ca urmare* etc.). (3px2=6p)

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 10 puncte distribuite astfel:

- **1 puncte** pentru **structurarea textului** (introducere - cuprins - concluzii);
1 punct pentru (introducere - cuprins - concluzii);
0 puncte pentru text nestructurat;
- **2 puncte** pentru evidențierea **relației cauză-efect**, astfel încât compoziția să probeze înțelegerea procesului istoric;
1 punct pentru prezența parțială a relației cauză-efect;
0 puncte pentru lipsa relației cauză-efect;
- **2 puncte** pentru **argumentarea istorică**; (coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia);
1 punct pentru coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant;
0 puncte pentru lipsa argumentării istorice;
- **2 puncte** pentru **respectarea succesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice;
1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice;
0 puncte pentru nerespectarea succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice;
- **2 puncte** pentru **utilizarea limbajului istoric**;
1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric;
0 puncte pentru lipsa limbajului istoric;
- **1 punct** pentru **respectarea limitei de spațiu**;
0 puncte pentru nerespectarea limitei de spațiu.

Total 50 de puncte

Total test 90 de puncte.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Total 100 puncte.

